

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/117/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812200437
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5812200437.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa ako opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: D. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., ul. B. č. XXX/XX a otca: V. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., ul. J. K. č. XXX/XX, zastúpený splnomocneným zástupcom Centrum právnej pomoci, Kancelária Tvrdošín, so sídlom Tvrdošín, ul. Školská č. 165/2, o určenie výživného, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 4P/4/2012-48 zo dňa 4. októbra 2012, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Námestovo č. k. 4P/4/2012-49 zo dňa 04. 10. 2012 Okresný súd Námestovo zaviazal otca maloletého C. N., nar. XX. XX. XXXX, k povinnosti platiť na jeho výživu sumou 100 eur mesačne, vždy do každého 15 dňa v mesiaci k rukám matky maloletého počnúc od 01. 09. 2011. Zameškané výživné za obdobie od 01. 09. 2011 do 08. 06. 2012 v celkovej výške 330 eur uložil otcovi maloletého zaplatiť matke maloletého do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že: „...Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 9P/42/2011 zo dňa 28.03.2012 bolo manželstvo rodičov rozvedené. Ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletému na čas po rozvoде bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol maloletý bol na čas po rozvoде zverený do osobnej starostlivosti matky a otec maloletého sa zaviazal platiť na výživu maloletého sumou 100 Eur mesačne. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 08.06.2012. Súd ďalej zistil z výpovede matky maloletého, že otec maloletého jej v mesiaci september dal 150,- Eur, vo februári 2012 jej na dva krát poslal 110,- Eur, v marci jej poslal 60,- Eur, v apríli 100,- Eur a v máji 100,- Eur. Taktiež jej dal v niektorom mesiaci 50,- Eur. Z výpovede otca maloletého súd zistil, že novembri 2011 jej dal 200 Eur, ktorých prevzatie odmietla podpísať v decembri 2011 jej dal 50,- Eur, ktoré neprevzala, v januári 2012 jej dal 60,- Eur, vo februári 2012 jej šekom poslal 60,- Eur + 50,- Eur za december 2011, v marci 2012 jej poslal 60,- Eur a od apríla 2012 sa dohodli na 100 Eurovom výživnom. Z listinných dokladov doložených otcom maloletého bolo preukázané, že otec maloletého zaslal dňa 13.12.2011 50 Eur a 27.10.2012 60,- Eur. Aj napriek tomu, že otec maloletého tvrdil, že s matkou maloletého nežili v spoločnej domácnosti od novembra 2011, z návrhu na rozvod manželstva, ktorý bol súdu doručený dňa 08.12.2011 vyplynulo, že s matkou maloletého nežijú v spoločnej domácnosti cez dva mesiace. Keďže návrh bol podaný 8.12.2011 súd dospel k záveru, že rodičia maloletého prestali zdieľať spoločnú domácnosť nie v mesiaci november 2011, ako tvrdí otec maloletého, ale v mesiaci september 2011, teda tak, ako to tvrdí matka maloletého.

Z uvedeného dôvodu preto súd zaviazal otca maloletého platiť na výživu maloletého mesačne sumou 100,- Eur počnúc od 01.09.2011 do nadobudnutie právoplatnosti rozsudku o rozvoде, teda do 08.06.2012. Zameškané výživné za toto obdobie súd vyčíslil na sumu 330,- Eur, nakoľko bolo preukázané, že otec maloletého mal za obdobie od 01.09.2011 do 08.06.2012 zaplatiť na výživnom sumu 900,- Eur. Za toto obdobie preukázateľne zaplatil 570,- Eur a to v mesiaci september 2011 sumu 150,-

Eur, v mesiaci február 2012 110,- Eur, v mesiaci marec 2012 sumu 60,- Eur a od apríla platí mesačne na výživnom 100,- Eur. Taktiež matka maloletého potvrdila príjem sumy 50,- Eur, ale nevedela bližšie špecifikovať v ktorom mesiaci ich prevzala. Súd pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal z toho, že otec maloletého je od 08.06.2011 evidovaný na úrade práce a teda jeho pomery sú rovnaké, ako pri uzatváraní rodičovskej dohody, kedy súhlasil s platením výživného vo výške 100,- Eur.

Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2011 do 08.06.2012 v celkovej výške 330,- Eur uložil otcovi zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti rozsudku....“.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal otec dieťaťa prostredníctvom svojho zástupcu odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne ho zmenil tak, že ho zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého počnúc dňom 19. 01. 2012. Zameškané výživné za obdobie od 19. 01. 2012 do 15. 06. 2012 v celkovej výške 70 eur zaviazal otca zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňovému súdu vytykal, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a tiež aj nesprávne právne posúdenie veci. Toto videl v tom, že okresný súd určil vyživovaciu povinnosť späťne, než odo dňa podania návrhu napriek tomu, že zákonná podmienka v dôvodoch hodných osobitného zreteľa v zmysle ust. § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) splnená nebola. V tomto smere prvostupňový súd svoje rozhodnutie ani riadne neodôvodnil. Teda to, prečo vyhovel návrhu matky, ktorým žiadala určiť výživné už odo dňa 01. 09. 2011, keď svoj návrh na začatie konania doručila až o 4 mesiace neskôr, t. j. dňom 19. 01. 2012. Pritom jej nič nebránilo v podaní návrhu bezprostredne po tom ako sa dozvedela, že jej otec maloletého údajne neprispieva na výživu syna. V konaní bolo povinnosťou matky, ktorá žiadala priznať výživné mesiace pred podaním návrhu, aby súdu dostatočne dôveryhodne odôvodnila aké dôvody hodné osobitného zreteľa jej v tomto bránili čo však neurobila a neuniesla preto dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažovalo.

Za ďalšie odvolateľ poukázal na zavádzajúce a účelové tvrdenia matky obsiahnuté v návrhu na začatie konania zo dňa 19. 01. 2012, kde v čl. II. uviedla, že jej otec prestal od septembra 2011 dávať peniaze na výživu syna, a preto žiadala o určenie výživného od 01. 09. 2011. Dôkazom toho, že uvedené tvrdenie matky je nepravdivé je jej vyjadrenie podané do zápisnice o pojednávaní zo dňa 05. 06. 2012, v ktorom sama potvrdila, že otec jej dal ešte v septembri 2011 sumu 150 eur a následne ďalších 50 eur, pričom si nepamätala kedy to bolo. Pritom otec dieťaťa v mesiaci september 2011 až október 2011 žil ešte s matkou v spoločnej domácnosti, kde spoločne financovali chod domácnosti a výživu ich syna, pričom až v mesiaci november 2011 jej v hotovosti poskytol finančné prostriedky v celkovej výške 200 eur, ktorých prevzatie mu odmietla podpísať. Dôkazom toho, že matka poskytla súdu nepravdivé informácie o poskytovanom výživnom je aj fakt, že otec jej poslal dňa 13. 12. 2011 prostredníctvom poštového peňažného poukazu výživné vo výške 50 eur, ktoré si však neprevzala, a šek sa preto otcovi vrátil. Ďalším dôkazom plnenia vyživovacej povinnosti otca naturálnej forme sú pokladničné doklady preukazujúce nákup ošatenia a obuvi pre maloletého C., a to zo dňa 11. 12. 2011 v celkovej výške 35,88 eur a dňa 07. 01. 2012 vo výške 8 eur. Uvedené nákupy otca pre syna vo svojej výpovedi potvrdila aj samotná matka, a to na pojednávaní dňa 05. 06. 2012. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v čase podania návrhu na súd, t. j. dňa 19. 01. 2012 matka veľmi dobre vedela o tom, že otec jej už v mesiaci november 2011 a december 2012 poskytol finančné prostriedky na výživu syna, a tiež že synovi v týchto mesiacoch popri bežnom výživnom zakúpil aj ošatenie a obuv, pričom uvedené v návrhu účelovo zamlčala a otca tendenčne vykreslila ako nezodpovedného.

Prvostupňový súd pochybil tiež, keď si bez akéhokoľvek relevantného dôkazu prezentovaného zo strany matky osvojil jej názor o tom, kedy prestali rodičia maloletého žiť v spoločnej domácnosti. V rámci konania pritom otec predložil dôkaz, a to SMS správu matky, ktorú mu túto adresovala ešte v mesiaci november 2011, z obsahu ktorej vyplýva, že táto sa „obliekala a chystala domov“, pričom z jej kontextu nevyplýva, že by vtedajší manželia boli rozídení. Okrem iného svedeckými výpoveďami svedkov - matky a sestry otca maloletého mal súd za preukázané, že matka bývala aj s maloletým C. v rodinnom dome rodičov otca až do novembra 2011. Okrem konštatovania obsahu výpovede svedkov sa však prvostupňový súd vôbec nezaoberal posúdením týchto dôkazov a ich zhodnotenie nie je ani zapracované do odôvodnenia rozsudku. Je irelevantné pre účely konania, aby sa spresňovalo obdobie kedy rodičia maloletého prestali žiť v spoločnej domácnosti, keďže je nepochybné, že matka maloletého

sa cestou súdu domáhala určenia výživného na čas do rozvodu až svojím podaním, ktoré súdu doručila dňa 19. 01. 2012, t. j. bezprostredne po tom ako sa dozvedela o tom, že otec maloletého podal v mesiaci december 2011 na ten istý súd návrh na rozvod manželstva. Od uvedeného mesiaca, t. j. od decembra 2011 začal matke maloletého prostredníctvom poštových peňažných poukazov prispievať na výživu syna, pričom po prvýkrát formou peňažného plnenia v hotovosti prispel otec už v mesiaci november 2011, a to celkovou sumou 200 eur (150 eur + 50 eur), ktorých prevzatie mu však matka dieťaťa odmietla podpísať aj napriek tomu, že plnenie prijala v hotovosti, toto pred prvostupňovým súdom potvrdila a medzi rodičmi tak prijatie tejto sumy neostalo sporné. Od decembra 2011 preto otec maloletého začal matke uhrádzať výživné prostredníctvom poštových peňažných poukazov. Matka si ale v mesiaci december 2011 neprevzala šek na sumu 50 eur. Od mesiaca január 2012 si následne prevzala peňažné plnenie, ktoré jej zaslal otec maloletého z titulu plnenia si vyživovacej povinnosti na čas do rozvodu nasledovne: januára 2012 vo výške 60, eur, február 2012 vo výške 110 eur, marec 2012 vo výške 60 eur, apríl 2012 vo výške 100 eur, máj 2012 vo výške 100 eur. Od júna 2012 si otec maloletého plní vyživovaciu povinnosť podľa rozsudku o rozvode, t. j. vo výške 100 eur mesačne a doposiaľ nemá na výživnom žiadne zameškané platby. Z uvedeného možno ustáliť, že otec prispel matke na výživu syna v období od januára 2012 do mája 2012 vrátane celkovo sumou 430 eur, pričom pri výživnom určenom v tomto období vo výške 100 eur mesačne jej mal uhradiť celkovo 500 eur. Reálny dlh otca na výživnom za obdobie od januára 2012 do mája 2012 tak predstavuje sumu 70 eur.

Matka dieťaťa v podanom vyjadrení odvolací súd žiadala, by napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi.

Uviedla, že prvostupňový súd vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom správne zistil a vyhodnotil dôkazy, na základe ktorých dospel k vyššie uvedeným záverom. Pre rozhodnutie súdu bol rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, pričom sa súd náležite zaoberal majetkovými pomermi tak na strane matky, ako aj otca. Pri určení výšky výživného prihliadol na odôvodnené potreby maloletého, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Riadne odôvodnil zameškané výživné za obdobie od 01. 09. 2011 do 08. 06. 2012 s poukazaním na dôvody hodné osobitného zreteľa.

Kolízny opatrovník v podanom vyjadrení zo dňa 22. 10. 2012 odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ustanovením § 202 O. s. p., v odvolacom konaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z nasledovných dôvodov:

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že návrhom podaným na Okresnom súde Námestovo zo dňa 19. 01. 2012 sa matka maloletého domáhala určenia vyživovacej povinnosti na maloletého C. sumou 150 eur mesačne, splatných do 15-teho dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 01. 09. 2011.

Svoj návrh vo všeobecnosti odôvodnila tým, že sa stará o maloletého syna, otec s nimi nežije v spoločnej domácnosti a ani na výživu syna neprispieva. V súčasnosti prebieha rozvodové konanie, pričom otec odmietol platiť výživné až pokiaľ nerozhodne súd o jeho výške. Tvrdila, že od septembra 2011 jej otec nedal žiadne finančné prostriedky.

Otec dieťaťa s podaným návrhom nesúhlasil argumentujúc svojimi schopnosťami a možnosťami prispievať na výživu maloletého C.. Za ďalšie namietol to, že by s matkou maloletého nežil v spoločnej domácnosti už od septembra 2011. Tvrdil, že v skutočnosti reálne spolu nežili od novembra 2011. Za ďalšie namietal aj spätné určenie výživného a matkou dieťaťa uplatňované zameškané výživné.

Preskúmaným - napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu s účinnosťou od 01. 09. 2011, pričom za obdobie od 01. 09. 2011 do 08. 06. 2012 vyčíslil aj zameškané výživné v celkovej sume 330 eur.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté deti možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z dôvodovej správy k vyššie citovanému zákonnému ustanoveniu vyplýva, že cieľom doplnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa (oproti predchádzajúcej právnej úprave), ako podmienky na priznanie výživného, je zdôrazniť výnimočnosť priznania výživného pre maloleté dieťa späťne po začatí konania a zamedziť tak možným špekuláciám a zneužívaniu tejto možnosti. Súd má preto skúmať dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok ihneď po tom, ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd po preskúmaní obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že hneď v prvom odvolateľom vytýkanom bode a síce v späťne určenom výživnom je jeho odvolanie dôvodné. Okresný súd nepostupoval správne, keď bez akéhokoľvek odôvodnenia otcovi dieťaťa stanovil späťne výživné od 01. 09. 2011 aj napriek tomu, že návrh matky dieťaťa bol podaný a ž dňa 19. 01. 2012, čo vyplýva z podacej pečiatky okresného súdu. V zmysle ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine má súd skúmať dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok ihneď po tom ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť, z čoho vyplýva aj povinnosť súdu svoje úvahy riadne a náležitým spôsobom odôvodniť, tak ako to má na mysli ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Odvolateľ má plnú pravdu v tom, že v tomto smere rozhodnutie okresného súdu nespĺňa zákonné požiadavky. Nie je totiž z neho zrejmé, prečo prvostupňový súd stanovil späťne výživné, čo môže urobiť len výnimočne. Z vyššie uvedených dôvodov okresný súd nepostupoval tiež správne pri vyčíslení nedoplatku zameškaného výživného, ktorého výška sa bezpochyby odvíja od dátumu určenia samotného výživného.

S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.